

Professor dr. Jur. Peter Pagh

Degnehusene 70,
2620 Albertslund
tlf.: 43421238/35323127
email: peter.pagh@jur.ku.dk

Notat vedr.

Kommunabestyrelsesmedlemmers erstatningsansvar ved stemmeafgivning om byggetilladelser i Københavns Kommunes Teknik- og Miljøudvalg

Nedenstående notat er udarbejdet efter anmodning fra cand.jur. Birgit Philipp, der på vegne af Grundejeren.dk har bedt om min juridiske vurdering af, om medlemmer af Københavns Kommunes Teknik- og Miljøudvalg vil kunne pådrage sig personligt erstatningsansvar, såfremt medlemmerne af udvalget ikke havde meddelt dispensation til byggetilladelse til ansøgninger om dobbelthuse, efter at Borgerrepræsentationen havde besluttet at tilbagekalde den resolution af 1986, som bestemte, at som hovedregel skulle der gives tilladelse til opførelse af dobbelthuse i villaområder, uanset om byggeriet ville være uoverensstemmende med gældende, tinglyste villaservitutter eller andre bestemmelser i bygge Lovgivning, f.eks. om byggeprocenter.

Ifølge forespørgslen fra Birgit Philip har udvalgsmedlemmerne fået oplyst af forvaltningen, at de enkelte medlemmer personligt kunne ifalde erstatningsansvar, hvis ansøgningen om dispensation ikke blev imødekommet. Jeg har ikke haft adgang til dette materiale, men er blevet bedt om at besvare følgende tre generelle spørgsmål:

1. Under hvilke betingelser kan medlemmerne af Teknik og Miljøudvalget ifalde personligt erstatningsansvar, hvis der træffes beslutninger, der er i overensstemmelse med gældende regler på området?
2. Er der i praksis på området præcedens for, at medlemmer af Borgerrepræsentationen eller de politiske udvalg er ifaldet personligt erstatningsansvar under udøvelsen af deres offentlige hverv?
3. Hvad er sandsynligheden for, at udvalgsmedlemmerne i de konkrete 12 sager ville kunne ifalde erstatningsansvar, hvis de havde afslået én eller flere af ansøgningerne om byggetilladelse, stadig med begrundelser, der ligger inden for gældende ret og praksis, som f.eks. "hensynet til områdets særpræg" eller en "helhedsvurdering"?

Disse tre spørgsmål besvares kort nedenfor.

Sp. 1: Kan medlemmer af Teknik- og Miljøudvalget personligt ifalde erstatningsansvar for at træffe beslutninger, der er i overensstemmelse med gældende regler?

Muligheden for at de enkelte kommunalbestyrelsesmedlemmer personligt kan ifalde

erstatningsansvar for de beslutninger, som de stemmer for i Borgerepræsentationen eller i udvalg, er reguleret i kommunestyrelseslovens § 50 c. Det fremgår heraf, at et sådant erstatningsansvar forudsætter, at kommunen er fundet erstatningsansvarlig, og at Ankestyrelsen som kommunaltilsyn herefter rejser en erstatningssag mod det enkelte kommunalbestyrelsesmedlem med påstand om, at den eller de pågældende medlemmer helt eller delvis er erstatningsansvarlig for kommunens tab.

Da kommunens erstatningsansvar for afslag eller tilladelse til ansøgninger om byggetilladelse som minimum forudsætter, at afgørelsen er i modstrid med gældende lovgivning, vil det alene som følge heraf være udelukket, at de enkelte udvalgsmedlemmer kan ifalde erstatningsansvar for at træffe beslutninger i overensstemmelse med gældende regler.

Sp. 2: Er der praksis for, at kommunalbestyrelsesmedlemmer er ifaldet personligt erstatningsansvar under udøvelsen af deres offentlige hverv som udvalg eller kommunalbestyrelse?

Muligheden for at det enkelte kommunalbestyrelsesmedlem kan ifalde personligt erstatningsansvar for stemmeafgivning i udvalg eller kommunalbestyrelse er som nævnt reguleret i kommunestyrelseslovens § 50 c. Der er meget få eksempler på, at reglen er blevet anvendt, hvilket hænger sammen med, at der kræves en meget betydelig grovhed, før et erstatningsansvar for kommunalbestyrelsesmedlemmers kan komme på tale. Dette hænger bl.a. sammen med, at Ankestyrelsen som kommunaltilsyn efter kommunestyrelseslovens §§ 50 a og § 50 b dels kan sætte en beslutning ud af kraft og dels kan pålægge kommunen at træffe en bestemt beslutning, hvorfor det normalt først er, når en sådan beslutning fra kommunaltilsynet ikke følges, at de enkelte kommunalbestyrelsesmedlemmer kan pådrage sig erstatningsansvar. Uden for disse tilfælde vil kommunaltilsynet ikke kunne forventes at rejse erstatningssag mod enkelte udvalgsmedlemmer, medmindre der foreligger personlig økonomisk vinding for det pågældende medlem eller meget grov uagtsomhed. I sager som den foreliggende, hvor der i alle tilfælde er tale om en kompliceret juridisk vurdering af grænserne for kommunens skøn, mener jeg derfor, at det med rimelig sikkerhed må afvises, at Statsforvaltningen vil rejse erstatnings mod de enkelte udvalgsmedlemmer, og selv hvis dette må ske, vil der skulle være klare holdepunkter for, at den pågældende har været vidende om, at stemmeafgivningen vil være erstatningspådragende. Den omstændighed, at forvaltningen i et notat har anført denne mulighed, vil ikke i sig selv være tilstrækkelig.

Sp. 3: Hvad er sandsynligheden for at udvalgsmedlemmerne i de konkrete 12 sager ville kunne være ifaldet erstatningsansvar, hvis de havde afslået én eller flere af ansøgningerne om byggetilladelse, stadig med begrundelser, der ligger inden for gældende ret og praksis, som f.eks. ”hensynet til områdets særpræg” eller en ”helhedsvurdering”?

Jeg har ikke haft mulighed for at gennemgå de konkrete 12 sager og må derfor begrænse mig til den generelle vurdering, der er indeholdt i svaret på spørgsmål 2.

Peter Pagh

Den 12. november 2017